

A VENDÉGLŐS

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületének
és a Magyar Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetségének hivatalos közlönye

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV., KALVIN-TÉR 2.
TELEFON: JÓZSEF 22-70
Hirdetéseket — csakis ajánlatoknak ismeret
céljából — a kiadóhivatal vez. fől.

Megjelenik minden hónapban
háromszor: 1-én, 11-én és 21-én.
Egyes szám ára 10 korona.

Előfizetés: nem fogoknak
egy évre 300 korona.

A lapot az Ipartestület és az Országos
Szövetség tagjai ingyen kapják.

MEGHÍVÓ

a Vendéglősök Beszerző Csoportja Részvénytársaság 1922. évi május hó 19-én, délután öt órakor Budapesten, a Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete üléstermében (IV., Calvin-tér 2. I. emelet) megtartandó

IV. évi rendes közgyűlésére.

Társasorozat:

1. Igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.
2. Zárószámok előterjesztése és a mérleg megállapítása.
3. Nyereség hovatartozásának megállapítása.
4. Felmentés iránti határozathozatal.
5. Igazgatóság kiegészítése.
6. Felügyelőbizottság választása.

A közgyűlésen csak azon részvényes vehet részt, aki a részvénykönyvben legalább 30 nappal a közgyűlés előtt nevére irt részvényeit legalább öt nappal a közgyűlés előtt IV., Vármázház-körút 2. I. emelet 20. alatt főpénztárnoknál a közgyűlés idejére letétbe helyezi.

Budapest, 1922 május 9.

Az igazgatóság

Igazságot!

— Az árdrágítás, a büntetések és az italmérsi engedély elközbások —

Hetek óta foglalkozik *A Vendéglős* azokkal a súlyos ítéletekkel, amelyek egzisztenciákat tesznek tönkre. Régi árdrágítási följelentések folytán egyes vendéglősöket súlyosan megbüntetnek és kisebb büntetések után is italmérsi engedélyük elközbására ítélnék. Több ízben kifejtettük már álláspontunkat erről az eljárásról. Most az ipartestület elsőnöke a kormányhoz fordult, kérve az ügy újravizsgálására. Reméljük, hogy a méltánytalanságoknak a kormány bölcs intézkedése véget vet, mert mégsem lehet kormányzati érdek egy iparág dilandó és egyoldalú üldözése.

Az ipartestület beadványa szövegében itt következik: Nagyméltóságú Miniszterelnök Úr! Kegyelmes Urunk!

Örök emlékül nagy miniszterünket, Baross Gábor, 1884-ben az ipartörvény megalkotásánál azaz eszme vezérelte az ipartestületek felállításával, hogy az egy és ugyanazon foglalkozású állampolgárok érdekei valamely hivatalos szerv által megvédelmezessenek.

Kartársaink részéről a nap nap-után felhangzó panaszok és sajjó fájdalomak késztetik tisztelettel alulírott ipartestületünket, hogy Nagyméltóságod kegyes oltalmáért eszedezzen szerencsétlen kartársaink nevében.

Megcsontított, kifosztott, mindenkitől elhagyott édes Hazánk a négy és fél évig tartó irtózatos háború, az ezt követő forradalom és a minden emberi érzésből kivetkőzött proletárdiktatura, főleg pedig a román meg-

szállás nemcsak a gazdasági tönk szélére juttatták, hanem erkölcsileg is megrottították.

Ennek köszönhető, hogy *lelketlen uszorások drasztották el az országot és az ételmi cikkek árának minden képzeletet felülmúló felhajításával a megélhetést majdnem lehetetlenné tették.*

Ehhez járult még az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság a vendéglőkben az elárulási árak olyan alacsony megállapítása, mely a vendéglőst rénehezűdős súlyos anyagi kötelezettségek teljesítésére képtelenné tette, mert a folyton emelkedő beszerzési árakkal a megállapított vendéglői árak arányban nem állottak és ma sem állanak.

Dacára annak, hogy maga az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság kijelentése szerint, a vendéglősök által hozott anyagi áldozat kiegyenlítésére a nem közszükségletet képező ételek és italok eladási árának megállapítását a vendéglősökre bizza, az történt, hogy kartársainkat seregestül állította mint árdrágítottakat a szorabírószág elé és elzárásra és érzékeny pénzbírádságra szóló ítélet által a Kain bélyeget sájtette számtalan köztisztelőben álló, évtizedeken keresztül hangszerzogatással dolgozó, becsületben megélt, sok és nagy adót fizető polgárookra.

Az italmérséről szóló 1922. évi IV. t. c. értelmében pedig a pénzügyigazgatóság ezen, különben igen derék kartársainkat egzisztenciájuktól fosztott meg, noha a hivalkozott törvény világosan rendelkezik aziránt, hogy csak azoktól vonandó meg a korlátlan kimérsi engedély, akik súlyosabb beszámítás alá eső vétséget követek el, ez a súlyosabb beszámítás esete körvonalozva nincsen és így vannak esetek, mikor 200 koronás pénzbírádság már súlyosabb esetnek minősített és ez alapon a korlátlan kimérsi engedélyt elvonta, mi által a szó legszorosabb értelmében koldusbotra juttatott, miután mindazoktól, akiket az uszorabírószág árdrágítás miatt elítélt, a törvény drákkól rendelkezése értelmében korlátlan kimérsi engedélyt megvonta és őket a szeszitalok kimérsétől tiltotta.

Kegyelmes Urunk!

Elképzelteléd-e, hogy 50 filléres és 1 koronás ártülpés oly rettenetes bűn, amely égbe kidílt büntetésért? amely miatt évtizedes egzisztenciák tévessenek ki az utcára, hogy könyörgésükkel a könyörületes sziveket megindítva, nyert segélyadományokból tengessék tovább élettiket?

Mi, akiket a törvény a szerencsétlen és megtévedt kartársaink érdekeinek megvédésére rendelt, eszedezünk Nagyméltóságodnál, kegyeskedjék oltalmába venni az ily tönkretett adófizető polgárokat és ügyük újrafelvételét elrendelni, hogy így módjukban legyen eljárásuk jóhiszeműségének bebizonyításával az elzárás szegénybéliségétől megszabadulniok és mint becsületesen, szor-

galmasan dolgozó polgárok foglalhassák el ismét a társadalomban az őket megillető helyet.

Nem a bünsődéért emeljük fel kérő szavunkat. A büns bűnhődjék. A megfélemledetnek kérlünk kegyelmet, akik nem űnhibájukból, hanem a rendkívüli körülmények okozta helyzetben követték el, máskor jelentéktelennek látszó, kihágásaikat. Akik nem vagyon-szerzésből, haszonhajhászásból, a helyzet kiszámányo-lásából cselekedtek, hanem akik üzletük fentarthatása, a rájuk nehezedő súlyos anyagi terhek teljesítése miatt rák voltak utalva, hogy *oly élelmi cikket vásárol-janak, amelyet üzemiük fenntartása, vendégek kielégítése megkövetel, ily árban szerezzék be, amelyet az elárúsi-tók követelnek és mert a napi piacon beszerezhetők nem voltak, ott vásárolják, ahol kapható volt.*

Az elmondottak után eszedeljék, kegyeskedjék az uszorabírószág által elítélt vendéglősök ügyének újrafelvételét elrendelni a törvényben kimondott súlyosab-b beszámítás alól első vétség fogalmát megdőláptani és a korlátlan kímélesi engedélyek elvonására vonatkozó pénz-ügyigazgatósági határozatokat megsemmisíteni.

Tisztelettel!

Walter Károly
főtákar.Keszey Vince
előnök.

Á szállodák és a lakásrendelet

— Fellrat a népjóléti miniszterhez —

A tervezett új lakásrendelet egyes intézkedései a szállodaipar válságát idéznék elő. Ebben az ügyben az ipartestület elnöksége beadvánnyal fordult ur. *Bernoldák* Nándor népjóléti miniszterhez. Hisszük és reméljük, hogy a miniszter úr méltányolni fogja a fölirat érvelését és az új lakásrendelet intézkedéseit aként módosítja, hogy az *újabb terhek ne tegyék tönkre a magyar szállodaipart.* A fölirat, amelyet ez ügyben az ipartestület a miniszterhez intézett, a következő:

Nagyméltóságú Miniszter Úr!

Kegyelmes Urunk!

Egyes, a legutóbbi napokban megjelent sajtóközleményekből az tűnik ki, mintha a készülő lakbérren-delet olyan intézkedéseket tartalmazna, amelyek a *szál-lodák bérlőit lényegesen hátrányosabb helyzetbe hoznák, mint az egyéb helyiségek bérlőit.* E közlemények szerint a szállodabérlétek különleges elbírálásban részesülénének, amennyiben a megköötött bérelti szerződések is hatály-talaníttatnának, a bérösszeg pedig korlátlanul szabad megegyezés tárgyat képezne.

Bár nem merjük elképzelni, hogy a rendelletervezett ily intézkedésekre készülné, mégis oly óriási horderűj kérdés merült fel, melynek megoldása mélyen bele-nyulik nemcsak a szállodásiparosok egzisztenciájába, hanem a magyar közgazdasági életbe is, ugy hogy ez a pusztá lehetőség is arra indít bennünket, hogy bátrak legyünk Nagyméltóságod figyelmét felhívni azon körülményekre, azon várható hatásokra, melyek szerény

nézetünk szerint e kérdés megoldásánál döntő szerepet játszanak.

Mi történék, ha a rendelet valóban tartalmazná a szállodák 80%-át érintő azon intézkedést, hogy a szál-lodabérelti szerződések hatálytalaníttatnak és hogy a bér szabad megállapodás tárgya? Miután a kötöttség a bérletek óriási területén megmarad és a szabadforgalom, sőt több mint szabadforgalom, mert hiszen még hatály-ban lévő szerződések megszüntetéséről is szó van, csak ezen egynehány ház tekintetében állítanék helyre, a bérlek oly horribilis magasságra szökénék fel, amit nemcsak az általános lakásügyi helyzet indokol meg, hanem amit éppen a lakásügyi rendelet kivételes bánás-módja idézne fel ezen helyiségek tekintetében. Előállna az a helyzet, hogy az általános kötöttség mellett pusztán csak azon épületek tulajdonosai rendelkezhetnének szabadon helyiségeikkel, amelyekben jelenleg szálloda van és a ma meglévő ki nem elégített kereslet teljes intenzitásával erre az aránylag csekély kínálatra vetné magát és felkockozna az árnyívót egy ma hihetetlenek tartott magasságra.

Ha általános szabadforgalom van a bérletek tekin-tetében, ha a bérletek az egész vonalon szabad meg-állapodás tárgyat képezik, akkor is oly magas bérnívó előállása fenyeget, hogy annak előjézésétől vissza kell rettennünk, de mi ezen bérmagasság ahhoz képest, ha a szabad verseny csak erre a pár épületre szorítkozik, ha a ki nem elégített helyiségigények csak ezekre a helyiségekre vehetik magukat. Gondoljunk a bankokra, egyes konjunkturális vállalatok falánkságára: minden árat megfizetnek, hogy helyiséghez jussanak. Nem beszél-ünk tapasztalatok híjján. *Az utolsó években 15 szálloda szünt meg, megszünt legtöbbszór azért, mert kisteigerölték.*

Hogy a szállodás is fizessen annyi bért, amennyi az így előálló szabad versenyben, csonka szabad ver-seyben előáll? *A szállodait szobabéreltek oly abnormis magasságra kellene ez esetben felemelni, mit a fogyasztó közönség nem bírna el.* A mi szállodaközönségünk kevés része áll jó valutájú külföldiből, a többi pedig egyszerűen nem volna képes megfizetni azokat a bér-eket, amelyeket egy ilyen jogszabály eredményeként elő-álló helyzet szükségessé tenne.

A szállodás tehát ilyen enormis béreket megfizetni képtelen volna.

Meg kellene válni iparától, elvesztené egzisztén-ciáját, lit még nem állunk meg. Mi történék a szállodai berendezéssel, bútorzattal? Megvénné a tulajdonos? Vagy egy új nagytöke bérlo, amely kevesebb skrupulust csinál abból, hogy a fogyasztó közönség fizetőkép-sége mely határig terjed? Kétkedünk ebben a lehetősé-gben. Eltekintve most attól, hogy ez kivánatos-e vagy sem, a közgazdaság szempontjából a nagytöke nem azért ostromolná a megüresedő helyiségeket, hogy ott szállodaipart folytasson.

A régi bérlő adja el árverésen a bútorzatot? Akár

Bor, pálinka, rum és mindenemű likör, cognac eladásban legelőb-b elisórangú céget képvisel: **WILBURGER KÁROLY**
49 Budapest, VII., Péterfy Sándor-utca 51. szám.

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő : Szállodások és 1
Budapest, IV, Vámház-körút 12. (Szlkszal vendéglő mellett) : vendéglősök részére
: 10 % árengedmény

árverésen, akár anélkül adta el, likvidálta egész vagyonát. Nemcsak iparüzési lehetőségét veszítette el tehát, hanem fel kellett bomlasztania egész vagyoni helyzetét is, vagyonát, melynek értéke éppen az iparüzés lehetőségében rejtett, el kellett kötya-vetyélnie, egész egzisztenciája tehát gyökerében rendült meg.

Az utolsó évek törvényhozása és kormányzása más jelszó jegyében működik. A képeztetéshez kötés is azt a célt szolgálja, hogy az ipart hozzáértő ember űzze és hogy az, akinek hozzáértése van, ne álljon kenyérkereset nélkül. Így ilyen intézkedés egyszerűen előspórná a szállodásiparosokat, megsemmisítene költségvetési értékeket, a nemzetvagyon egy nemes parceláját.

A szállódra mint az idegenforgalom intézményére eminens szükség van. Oriási baj, hogy az utolsó években 15 szálloda megszűnhetett, a megmelegvők minden egyes szobájára szükség van, egyetlen szoba elvesztése is a magyar közgazdaság vesztesége. A mai viszonyok közötti, ha egy szálloda megszűnik, ki van zárva annak pótlása.

És mindezt miért? Azt a célnak, hogy ezen az áron a lakásigény enyhítheték, a lime kizártnak tartjuk. Szállodatimizem hatósági segédlettel való megszűntetése öngyilkos közgazdasági politika volna, amit kormányzásunk bölcsessége egész biztosan el fog kerülni.

A szobaforgó háztulajdonosok érdeke? Semmi sem áll tőlünk távolabb, mint az a kívánság, hogy háztulajdonosunk érdeke a legmesszebbmenő méltányosság határáig kielégítést ne találjon, de nézzük a kérdés ezen oldalát, nézzük azt a viszonyt, amelyben mi háziurunkal vagyunk. *Budapesten kevés ház épült kifejezetten szálloda célra.* Azon házak közül, amelyeket a bérjogi szabályozás érint, jóformán egy se. A szállodás, amikor ezen épületeket kibérelte, átalakította szálloda céljaira a saját költségén. A háztulajdonosok már a békében is szívesen adták házaikat bére szálloda céljaira, a szállodabérlő nagyobb bért fizetett, a házat tatarozta, jókarban tartotta, jobb karban mint bármely más bérlő. A bérjövdelem mai általános rendszere mellett az egyik legfontosabb érv, amellyel a béremlést a legislatura megszokta indokolni, az szokott lenni, hogy a háztulajdonos kiadási költségei a ház fenntartása érdekében emelkedtek. A szállodabérlőknél ez az érv sulytalan; az esetek tulnyomó részében a fenntartási költségeket a szállodabérlő viseli, a jókarbantartást a szállodabérlő végzi, sőt végzi ezt, merjük állítani, tetemesen jobban, mint ahogy a legmondosabb háziur ezt végezné, éppen mert saját érdeke, a komfort, a szállodaközönség igénye a legmondosabb karbantartást költéséggé teszi. *A karbantartást tehát a legtöbb esetben a szállodás eszközli,* a szállodává átalakítás költségeit a szállodás viselte sajátjából. Ez nagy összegű investíciót jelentett mindenkor, már a békében is, de ezenkívül is a szállodázim természeté olyan, hogy nagy investícióval jár, a szállodásnak tehát hosszabb tartamu szerződésre volt szüksége, különben így vállalkozásba bele nem bocsájtkozhatott volna. A hosszabb tartamu szerződések a szállodaiiparban tehát általánosnak szokásosak.

Elsorolhatnánk minden egyes tekintetbe jövő szállodat, kimutathatnánk minden egyes szállodabérlőnek mely Oriási investíciója volt úgy a bérlet megkezdeteikor, mint a bérlet folyamán. Csak összegeznünk. Gondoljunk az építési átalakításokra, hallok, társalgótermek, folyosók, foyerek kiképzésére, fürdőszoba berendezésekre, ajtóik, ablakok, falak rendezhoztalára és kifestésére, parkettázására, keményfa burkolatok beépítésére, központi fűtőberendezésekre, egyes nagyobb szállodákban a minden

szobában való telefonbevezetésre és hideg-meleg víz mosdókra. *Oriási összegeket nyeltek el ezen investíciók, melyek a bérlő tartama alatt nyerhetnek csak amortizációt,* megdöntése ezeknek a szerződéseknek, azt jelenti, hogy az az iparos, aki bizva a törvényben egy közgazdaságiilag hasznos vállalatot teremtett, amelynek gazdasági számításait csakis a szerződéses hosszabb idő folyamán találja meg, kiforgattnak a gazdasági fundamentumából, a fekete golyót kapná.

Mi azt belátjuk, hogy a mai korona nem az ami volt, hogy a korona ezen értéktelenesedését ki kell egyenlíteni épen úgy mint más bérleteknél. De épen úgy és nem másként. Nincs ok, hogy a szállodást hátrányosabb helyzetbe juttassuk, mint más iparost. A szállodaiipar 1914 óta rengeteg szervengett. A háborus bajok után a kommunizmus szocializálta, a román megszállás kifosztotta, iparüzési lehetőségében megbénította. *A háború óta még ma is a szállodat szobabérlétek hatóság állapítja meg,* a szállodai szobabérlék még ma sem nagyobbak, mint a békebeli béreknél 24-szerese, ezzel szemben a szállodás költségei 200—500-szoros emelkedést mutatnak. Az állatokos terhekkel felül saját külön és igen súlyos terhet visel a szállodásipar a katonai és menekült beszállásolás által.

Nem tulozunk, ha azt mondjuk, hogy a szállodás iparosok volnának azok, akik egy kedvezményesebb elbánásra tarthatnának igényt az, hogy megfordítva legyen, hogy hátrányos elbánásban részesüljenek, a legszembeszökőbb méltánytalanság volna. A román megszállás után a legtöbb szállodában nagymérvű investíciókra volt szükség, a berendezési tárgyak kiegészítésére a legtöbb szállodás csak idegen tőke segítségével volt képes ezen újabb beruházást fedezni. Mi lesz, ha azon szerződés, melyben bizva a tőkét üzletébe merre beruházi, megszűnik? A csőd, a gazdasági pusztulás.

Ismételjük, ha erről van szó, a szállodásiparos kedvezőbb elbánást érdemel, mert nehezebb helyzetben van más iparostársánál. Ezzel szemben a szállodák háztulajdonosai jobb helyzetben vannak, mint egyéb házak tulajdonosai nemcsak azért, mert házuk a legjobb karban van tartva, hanem azért is, mert a békében is, valamint mindenkor több bért kaptak, mint akármely más. Ha kivételes elbánásról van szó, tehát az volna bőségesen megokolt, hogy a szállodák helyzete nyerjen védelmet a háztulajdonosaikkal szemben. Mi azonban nem kérünk kivételt, mi az egyenlő elbánást kérjük. Mi nem vagyunk ugynevezett „főbérők.” A főbérők kibérel egy egész házat és részletekben tovább adja, a többet az ő haszna. Itt nem látjuk a közgazdasági hasznos tevékenységet, itt indokolt lehet kivételes szabályozás, mi azonban iparosok vagyunk, mint a többi, csak talán egy kicsit szerencsétlenebbek.

Konjunkturális veszteségekből bőven kivettük részünket, konjunkturális nyereségünk azonban nincs. Ha nagy forgalom van is, a hatóság bírmegállapítás mai rendszere mellett, amely mindig utólag emel, mikor a regiakiadások már régebben emelkedtek, jó ha a tisztességes polgári hasznót megkeressük.

Mi azért eszedünk: méltóztassék igazságos ügyünket magas pártfogásába fogadva odahatni, hogy a készülő lakbérrendeletben a szállodás bérléte ugyanoly elbánás alá essék, mint a többi ipari bérléte, hogy a megköött bérléti szerződések hatályukban fenmaradjanak.

Maradunk mely tisztelettel Nagyméltóságodnak

Budapest, 1922 április 20

aláíratos szolgálai

■ Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete.

Hogyan sujtják az adók a vendéglősöket?

— Két felebbezés igazságtalan adók ellen —

Két felebbezést közlünk itt *A Vendéglős* mai számában: *Gundel* Károly két felebbezését jogtalan adók kirovása ellen. A két felebbezést egész terjedelmében közöljük, mert általános vendéglősérdekeket érintenek. A *Gundel* két felebbezésének elintézésével az egész vendéglőspár érdekei vannak kockán; reméljük, hogy végre a pénzügyminiszteriumban a helyes és megértő állaspontra helyezkednek.

Ime a két felebbezés:

I.

Fényezés-e, ha a személyzet eszik?

Nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszter Úr!
Kegyetlen Urunk!

Tisztelettel alulírott bérelő vagyok a *Royal* nagyszálló részvénytársaság vendéglőjének s ezen minőségemben a köztem és a részvénytársaság között létrejött bérleti szerződésből kifolyólag köteles vagyok a bérösszeget felül a *Royal* nagyszálló személyzetét: szobapincéreket, szobaasszonyokat, szobaleányokat, portásokat, liftkezelőket, bérslózákat és a részvénytársaság műhelyekben alkalmazott iparosokat és napszámosokat, külön főzött és étlapon nem szereplő személyzeti étellelmezéssel ellátni, melyért nekem a részvénytársaság a naponta számlázott nyersanyag ellenértékének a 20 százalékát téríti meg. A *Royal* nagyszálló r.-t. fentebb felsorolt alkalmazottainak személyzeti étkezése után mult év szeptember 1-től március 31-ig terjedő időre terhemre 21,194 korona forgalmi adó vettetett ki, melyet én be is fizettem.

Ez év március végén megjelent vendéglőmben egy forgalmi adó ellenőre az adóügyi útmutató és ellenőrző hivatalnak és tekintettel azon körülményre, hogy vendéglőm fényfényű vállalatiinak minősítetteti, megdöbbenéssel vette tudomásul, hogy a *Royal* nagyszálló r.-t. fentebb felsorolt alkalmazottainak személyzeti étkezése után forgalmi adót, nem pedig fényfényű adót fizettem. Hiába írom meg a fentebb előadott tényállást a forgalmi adó ellenőrről, hiába közöltem vele, hogy dr. *Jakab László* osztálytanácsos úrral történt hivatalos megbeszélések alkalmával ez a kérdés úgy módon nyert tisztázást, hogy az esetben, ha a szálló személyzet nem étlapon szerült ellátásban, hanem külön főzött személyzeti étetésben részesül, ezután csak forgalmi adó fizetendő, hivatkozással arra, hogy vendéglőm fényfényű vállalat s hivatkozással arra, hogy nem saját személyzetem ellátásáról van szó, továbbra is ragaszkodott ahhoz, hogy vagy fizessék be a fényfényű adót, vagy kérjem ki a magas Pénzügyminiszterium irásbeli döntését e tárgyban, mert dr. *Jakab László* osztálytanácsos úr szóbeli utasítását ő nem ismeri és így ő azt követni nem tartozik; egyidejűleg kijelentette, hogy hivatalosan nem veszi tudomásul arról, hogy a *Royal* nagyszálló r.-t. személyzeti ellátása után a fényfényű adót nem szedtem, különben adócsalás miatt kellene ellenem eljárnia.

Kegyetlen Uram, úgy hiszem a fentebb előadottakhoz nem kell kommentárt fűzöm, úgy hiszem nem szorul bizonyításra, hogy vitatásra dr. *Jakab László* osztálytanácsos úr ő nagysága által is elfogadott azon álláspont, hogy a *Royal* személyzetének, pincéreknek, bérslózáknak és munkásoknak kiszolgáltató étlapon egyáltalán nem szereplő külön konyhán megfőzött termé-

szetbeni ellátás nem képezheti fényfényű adónak a tárgyát. Hogy azonban a jövőben hasonlóan kevés megértéssel rendelkező adóellenőrök zaklatásának ne legyenek kitéve, mely tisztelettel kérem Nagyméltóságodat méltóztatassék kiküldöjtje utján a helyszínen megállapítani az általam előadottaknak valóságát, méltóztatassék az alkalommal kiküldöjtje utján megtekinteni a *Royal r.-t.-nak* naponta benyújtott számláit, melyben a személyzeti ellátás nyersanyagának értékét számlázom és ennek alapján elrendelni, hogy a jövőben a forgalmi adóellenőrök hasonló esetben míhez tartásd magukat.

Maradtam Nagyméltóságodnak

Budapest, 1922 április 30

alázatos szolgálja

Gundel Károly s. k.

II.

Jár-e forgalmi adó a személyzet étkezése után?

Tekintetes

m. kir. Adóügyi Utmutató és Ellenőrző Hivatal!

Tisztelettel alulírott terhemre, vendéglői személyzetem természetben megillető ellátás után 10,307 kor. forgalmi adó vettetett ki és szedetett be 1921 szeptember hó 1-től 1922 március hó 31-ig terjedő időre. A kivetés és beszedés április hó 7-én történt. Miután vendéglői személyzetem fizetés természetével bíró természetbeni ellátása ellenértékének forgalmi adóval való megróvasát jogtalanann tartom, a kivetés ellen a törvényes 30 napi határidőn belül

felebbezéssel

élek s tisztelettel kérem vendéglői személyzetem természetbeni ellátása ellenértéke után 1921. évi szept. hó 1-től március hó 31-ig terjedő időre kivetett 10,307 korona forgalmi adó törlesztés s ezen már befizetett összegnek részemre leendő visszautalását.

Jelen felebbezésemnek indokait az alábbiakban adom elő.

Indokok:

A vendéglős iparnak, tehát az én üzletemnek alkalmazottai, — főpincérek, éthorádók, borfik, szakácsok, edénymosók, evőeszközisztítók, csapos, fejrónók, alkalmoszerűleg felgoadott pincérek és napszámosok, — fix összegben előre megállapított fizetést és fizetés természetével bíró személyzeti ellátást élveznek. A személyzeti ellátás nem a vendég által fogyasztott étlapszerű étkezés, hanem reggeliből, ebédből és vacsorából álló a személyzet részére külön elkészített ellátás, mely a személyzet munkája ellenértéke fejében fix fizetés mellett mint fizetés természetével bíró természetbeni ellátás illeti meg. A személyzeti fizetés természetével bíró természetbeni ellátásnak, illetve az ellátás becsles utján megállapított pénzbeli értékének forgalmi adóval való megróvasa, eltekintve antiszociális jellegűől, az általános forgalmi adóról szóló 1921. évi XXXIX. t.-c. intenciójával homlokegyenest ellenkezik, de ellenkezik az e tárgyban kiadott 130.000/1921. pm. számú végrehajtási utasítás rendelkezés utasításával is.

Figyelemmel az 1921. évi XXXIX. t.-c. 30. szakaszának valamint a 130.000/1921. pm. sz. végrehajtási utasítás 34. szakaszának 1 pontjára a vendéglői iparnál a forgalmiadó alapját képezi az adókievetési időszak tartama alatt árúk eladásából, tehát jelen esetben étel-és italneműek eladásából befolyt nyersbevétel, vagyis a vendégek fogyasztása folytán előállított teljes bruttó-jövedelem.

A hivatkozott törvény 31. szakaszának 1. és 2. bekezdése a végrehajtási utasítás 34. szakaszának 3. pontja még tovább megy, midőn kifejezetten kimondja,

hogy az adóalanyhoz, vagyis a bruttó jövedelemhez hozzá kell számítani az adókötelesnek saját vállalatából, üzemből, üzletéből az adókivetési idő tartama alatt saját háziartásában fel- vagy elhasznált áruk pénzértékét, azaz eladási árát, ami a vendéglős iparnál annyit jelent, hogy amennyiben a vendéglős családja részére saját háziartásában üzletétől elkülönítet magánkönyvhát nem tart fenn, az általa, valamint családja által elfogyasztott ételek és italok is forgalmi adó kötelesek. Tisztelettel alulírott, ki nyolc tagu családdal rendelkezem, a családom által fogyasztott ételmenük forgalmi adóval való megróvása súlyosan érint, mégis miután az a hivalkozott törvényszakas kifejezetten elrendeli, megértem, mert hisz a törvény parancsoló szava mindaddig tiszteletben tartandó, míg azt újabb törvény meg nem változtatja, azt azonban, hogy *miért kelljen nekem személyzetem fizetés természetével bíró természetben ellátásáért forgalmi adót fizetnem, nem értem meg, mert így irányu rendelkezést az 1921. évi XXXIX. t.-c. és annak végrehajtása tárgyában kiadott 130.000/1921. pm. sz. utasítás nem tartalmaz, így irányu törvénymagyarzatot a hivalkozott törvény egyetlen szakasza sem enged meg.*

A személyzetem természetben ellátása után kivett forgalmi adó jogtalan és törvényellenes volta a fentebb elgondoltak mellett még jobban kiemelkedik akkor, ha szem előtt tartjuk a törvény 29. szakaszát, mely világosan kimondja, hogy fizetés természetével bíró állandó illetmény forgalmi adó tárgyát nem képezi, vagyis fizetés-természetű állandó illetmény az azt fizető munkaadónál, sem az azt élvező alkalmazottnál nem róható meg forgalmi adóval. Miután pedig vendégülöi üzletemnek alkalmazottai készpénzfizetés mellett fizetés természetével bíró állandó természetbeni illetményben is részesülnek, a természetbeni illetmény forgalmi adóval nem róható meg.

Tekintve, hogy egy kivétési időszak alatt a személyzeti ellátás forgalmi adója 10,307 koronát tett ki, melynek jogtalan kivetése alulírottat súlyosan érinti, tisztelettel kérem helyt adni méltóztatásék felebezésemnek, a kivettelt 10,307 korona forgalmi adót törölni és részemre visszautalni és erről engem határozatilag értesíteni. Budapest, 1922 április 30.

Tisztelettel Gundel Károly s. k.

A legjobb és legolcsóbbak a

„GASTRONOMIA” Ilikörkülönlegességek

Curacao Triple sec
Cherry Brandy
Chartreuse
Eckau oo (orosz kőmény)
Abricotine

1 literes
üvegenként
300.— kor.

garantált tiszta destillált likőrpárlat

Forgalomba hozza:

a Vendéglősök Beszerző Csoportja R. T.
BUDAPEST, IV., VÁMHÁZ-KÖRUT 2.

6

TESTÜLETI ÉLET

— Hivatalos közlemények —

Rovatvezető: WALTER KÁROLY főtitkár

Az elüljáróság ülése

A budapesti szállodások és vendéglősök ipartestülete május 2-án, kedden délután négy órakor tartotta elüljárósági ülését Keszezy Vince elnök vezetésével. Az elnök üdvözlővén a megjelenteket, a jegyzőkönyv vezetésére Walter Károly főtitkár, hitelesítésére pedig Spalt Ferenc és Élő József elüljárósági tagokat kérte föl.

Az április havi elüljárósági ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után Walter Károly főtitkár bejelentette Pázmán F. Jakabnak, az elüljáróság tényleg tagjának halálát, amit miután az elüljáróság részvételjelesen tudomásul vett, elhatározta, hogy Pázmán F. Jakab elhalálása folytán megüresedett elüljárósági tagsítségét Schmauder József póttaggal tölti be.

Felolvasásra került a főváros Tanácsának átirata, melyben értesíti az ipartestületet, hogy az elsőfokú ipartestületek az iparüzési jogosítványok kiadásáról az ipartestületek értesíteni kötelesek, egyben értesít, hogy a tanács felhívta a kerületi elüljáróságokat, hogy jövőben ezen törvényes rendelkezéseknek mindenkor idejében feleljenek meg.

Tudomásul szolgált a főváros Tanácsának másik átirata is a *korcsmai iparigazolványok* kiadása tárgyában. Eszerint a Tanács ipartestületünk véleményét kéri az irányban, hogy a korcsmai iparigazolványok kiadásánál a korcsmáros ipartársulat véleményezésének joga megadható lehessen-e vagy sem. Az elüljáróság pártoló válaszára hatalmas hatalmazta fel az elnökséget.

Tudomásul szolgált Budapest székesfőváros IV. kerülete elüljáróságának átirata, melyben ipartestületünk I. évi rendes közgyűlésének jegyzőkönyvét jóváhagyólag megküldötte.

Felolvasásra került özv. Pázmán F. Jakabné levele, melyben férjének elhalálása alkalmából a testület részéről kifejezett részvételmegnyilatkozást köszöni meg.

Bejelentésre került Hack István elüljárósági tag levele, melyben értesíti az ipartestületet, hogy a VIII. kerület választmány elnöki tisztségét legnagyobb sajnálatára nem áll módjában elfoglalni nagymérvű üzleti elfoglaltságára való tekintettel. Az elüljáróság Malosits Ferenc alelnököt kérte fel a VIII. kerületi választmány elnöki tisztségének betöltésére.

Tudomásul szolgált a Szállodások, Vendéglősök, Kávéosk, Pincérek- és Kávésegedékek Országos Nyugdíj-egyesülete elnökségének átirata, melyben köszönetet mond azon 60,000 koronás adományért, melyet az ez évi március hó 14-én megtartott bál tiszta jövedelméből az ipartestület az egyesület céljaira adományozott.

Felolvasásra került az Egyetértés Sport Klub elnökségének átirata, melyben rendezendő versenyükre tiszteletdíj adományozását kéri az ipartestülettől.

Tudomásul szolgált az Országos Iparegyesület átirata, melyben felkéri az ipartestületet, hogy a szál-

Dreher Antal Sertőzdői R.-T.
BUDAPEST—KÖBÁNYA.

Telefon: József 58-10, József 58-11.
Városi rektör: József 25-54.

Ajánlja kiváló sörrel:

Királysör, Kivittell márciusi
sör, Koronásör, bajorsör,
Duplamárciusi sör.

KÜLÖNLEGESSÉGEK:

Excelsior tápsör (sötét), Szent
Jánosör (világos vagy sötét),
Carneval-sör (sötét). 13

Kartársaink figyelmébe!

A legelső minőségű fehér és vörös palackborokat messze felülmúlja a

„Menyecske“

A közönség körében a legnagyobb kelendőségnek örvend.

Forgalomba hozza:

a Vendéglósok Beszerző Csoportja R. T.
Budapest, IV., Vármház-körút 2.

Börpincézet: BUDAFOK.

7

lodás- és vendéglősipar kézműves jellegét illetőleg tájékoztató felvilágosítását megküldje.

A különböző bejelentések tudomásul vétele után hosszasan foglalkozott az elüljáróság az Országos Központi Árvisszágó Bizottság által megállapított irányárak tarthatatlanságával és elhatározta, hogy az O. K. Á. B.-nél elintézés alatt levő kérelem elintézését — melyben az irányárak emelését kérte az ipartestület — a leg-sürgősebben szorgalmaztatta az elnökséggel.

Bokor Ferenc elüljárósági tag azírnyban terjesztett elő javaslatot, hogy az elnöksége kérelmezze a pénzügy-minisztériumtól, miszerint a borok csak 100 koronás ártól feljebb essenek fényűzési adókövetlenségig.

A javaslat elfogadása után még több kisebb ügy elintézésével az ülés véget ért.

HIREK

— Az ipartestület jogtanácsosa minden hétfőn délután 4—6 óráig, adó és italmérségi ügyekben m. t. tagjainknak általános felvilágosítással szolgál ipartestületünk hivatalos helyiségében.

— Az ipartestület ügyésze Molnár Sz. Dezső dr. jogügyekben díjtalan felvilágosítást ad tagjainknak minden hétköznapon délután 4—6 óráig. Lakik: IV., Városház-utca 10. szám, III. emelet.

— Vendéglósok gyűlése. A IV., VIII., IX. és X. ker. szállodások, vendéglósok, kávéosok és korcsmárosok május 4-én, délután 4 órakor igen látogatott gyűlést tartottak a IX. ker., Üllői-út 115. sz. a. Gyuth-féle vendéglőben, hogy a bekövetkező nemzetgyűlési képviselőválasztáson egyöntetű eljárásban állapodjanak meg.

Nem pártpolitika vezette őket ezen tanácskozás megtartására, hanem kizárólag az ipar érdeke.

A gyűlést megnyitó Keszev Vince elüljáró beszédében is hangsúlyozta, hogy nem áll politikai párt szolgálatában s éppen azért kéri a megjelenteket, választásának a tanácskozás vezetésére elnököt és felszólalósaikban kerüljenek minden pártpolitikai. Az egybegyűltet Keszev Vincét kérték fel a gyűlés vezetésére, aki megköszönve a megnyilvánult bizalmat, a tanácskozást megnyitotta és felkérte Walter Károlyt az összejövetel céljának ismertetésére.

Walter Károly előadta, hogy a lefolyt nemzetgyűlés mily súlyos terheket rakott a vendéglósok vállaira és hogy a nemzetgyűlés tagjai között volt kartársak és más iparosok egyike sem emelte fel szavát iparunk érdekében. Rámutatott az új italmérségi, az új ipari, a fényűzési és az általános forgalmi adóról alkotott törvények súlyos s-ára.

Emlékeztükbe idézte azon közhasznú és eredményes közbenjárásokat és kifejtett önzetlen munkásságot, eredményes felszólalásokat, amelyeket Usetty Ferenc, volt nemzetgyűlési képviselő iparunk érdekében végzett, felhívta a megjelenteket. Mondják ki határozatilag, hogy a rendelkezésekre álló törvényes eszközökkel törekedni fognak Usetty Ferenc megválasztására, mint olyan férfira, aki iparunknak öszinte és igaz barátja. Az érveket a javaslatot egyhangulag elfogadta és a további teendőkkel az elnökséget bízta meg.

K. Kritsfalussy István — államtudor. A budapesti vendéglósok szakiskolájának büszke tanárát, K. Kritsfalussy Istvánt április 25-én avatták a kolozsvári tudomány egyetemen az államudományok tudórává. Az ipartestület elnöksége és kartársai meleg szeretettel üdvözölték a törekvő tanárt. Örömi kifejezéssel tisztelgette e hó 8-án lakomát rendeztek a Metropole szálloda fehér termében. Walter Károly főigazgató üdvözölte az ünnepeket, méltatta azt az emberlelti munkát, melyel dr. Kritsfalussy a tudori oklevelet megszerezte.

Dr. K. Kritsfalussy István meghatottan válaszolt, megköszönte a megnyilvánult és oly jól eső szeretetet s ígéretet tett, hogy ezután még nagyobb igyekezettel szolgálja a vendéglősipart és a reá bízott jövőendő vendéglósok kiképzését.

A társaság kedélyes hangulatban a késő éjjeli órákig maradt együtt.

— Vendéglós képviselőjelöltek. Az idei nemzetgyűlési választásokon két érdemes és kitűnő vendéglós is szerepel a budapesti képviselőjelöltek között. Az északi kerületben jelölt Palkovics Ede is, a vendéglós ipartestület tiszteletbeli alelnöke, iparunk egyik díszje és büszkesége. Budán Balázs Antal vendéglóstársunk nevét olvassuk, mint pótjelöltet. A Hűvösvölgyi polgárainak bizalma fordult feléje, egyike ő a legkitűnőbb budai vendéglósoknak. A vidéken Schiessl Henrik társunk lép föl újból az ürömi kerületben, amelyet eddig is ő képviselt. Természetes, hogy a vendéglósok és a szállodások — minden pártpolitikán felül — kell, hogy társaikat támogassák.

— Halalozás. Dávid Henrik az E. S. C. régi, érdemes tagja, szerencsétlenség következtében elhunyt. Temetésén, mely 1922 május 7-én, Erzsébetfalván nagy részvét mellett ment végbe, az E. S. C. elnöksége is képviselte magát.

Szalay Ludovika, özv. Szalay Vincéné ipartestületi tag egyetlen leánya, folyó hó 2-án, rövid szenvedés után életének virágjában az Úrban elhunyt. Ő volt az első szerződött női vendéglőstanuló, akit ipartestületünk a törvény értelmében tanuló idejének lejártá után segédde szabadított fel és munkakönyvet is adott neki. Temetését folyó hó 5-én, délután 4 órakor volt a rákoskeresztúri temetőben ipartestületünk számos tagja jelenlétében.

— A nyugdíjgyesületből. A Szállodások, Vendéglósok, Kávéosok, Pincérek és Kávéeszedékek Országos Nyugdíjgyesületének igazgatósága 1922. év április hó 28-án, Bokros Károly elnöklete alatt tartotta rendes havi ülését. A múlt havi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után jogtanácsos bemutatta a budapesti választmány és szombathelyi választmány elszámolásait. A budapesti választmány f. é. április havi elszámolása szerint a bevétel 6924 K 38 f., kiadása a folyósított nyugdíjakkal együtt 5874 K 34 f. feleslege 1050 K 04 f. volt. A szombathelyi választmány f. é. április havi elszámolása szerint a bevétel 2871 K 51 f., kiadása a folyósított nyugdíjakkal együtt 279 K 81 f., feleslege 2591 K 70 f.

volt. Mindkét választmány feleslegre a postatakarékpénztári folyószámla javára befizetteit. Ezen elszámolások tudomásul vétele után özv. Hartmann Antalnénak kérelmére az igazgatóság özvegyi nyugdíj helyett végkielégítést állapított meg, végül az e hó folyamán belépett négy új tag igazolványának kiállításra után az illes véget ért.

— **Figyelmeztetjük** ipartestületünk tagjait, hogy a kisegítő személyzetet még akkor is be kell jelenteni a munkásbiztosító pénztárnál, ha csak egy órát is dolgozott.

— **A Jóbarátok uzsonnái.** A Jóbarátok társasuzsonnával minden szerdán délután 4 órakor a következő helyeken lesznek: Május 10-én Hofbauer Andor úrnál (IX., Ferenc-körút 3), május 17-én Wlaszák József úrnál (VIII., Baross-utca 127).

— **Felhívás a munkások bejelentéseire.** Mind többször tapasztalja az ipartestület, hogy a munkaadók a ségedszemélyzetnek munkába lépését és munkából kilépését az ipartestületnél nem jelentik be, illetőleg a munkakönyveket lebegyézést vévegt vagy egyáltalán nem, vagy csak nagy késedelemmel mutatják be.

Miután az 1884: XVII. t.-c. (iparörvény) 103., illetve 106. §-ai ezen bejelentéseket az iparos köteleseivé teszi és ennek elmulasztását a 157. §. a) pontja szerint 20 forinttól (40 koronától) 200 forintig (400 koronáig) terjedő pénzbüntetéssel bünteti, felhívjuk kártársainkat, hogy ezen ségedbejelentéseket a törvényben előírt legkésőbb 14 napi határidő alatt mindenkor pontosan teljesítsék.

— **Vendégülösvacsorák.** A vendégülösök vacsoráit minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: Május 19-én Mayer Pál úrnál (II., Pálffy-tér 4), június 2-án özv. Avar Lászlóné úrnőnél (I., Hadnagy-utca 3), június 16-án Bokor Ferenc úrnál (FTC. nagyvendégül, IX., Üllői-út 129).

— **Új szálloda.** Felhívjuk olvasóink figyelmét a Bellevue szálló mai hirdetésére. A Bellevue szálló (Budapest, I. ker., Attila-utca 53. szám alatt) teljesen újonnan épült, modern, a mai kor legmagasabb igényeit kielégítő előkelő berendezésű. Meleg- és hideg víz szolgáltatás, személy- és podgyázást, 43 m. hosszú kerteliséggel, mely alatt 43 m. hosszú és 9 m. széles boltíves elegáns borozó és söröző helyiség van. Déli vasút közelében, a főváros legforgalmasabb helyén, kiállításra a Vérmezőre és a regényes budai hegyekre.

— **Üzleti hír.** Farkas János vendégülöt II. ker., Fő-utca 64. szám alatt 1922 május 1-én megnyitotta.

Felélő szerkesztő: ABA SÁNDOR.

Kiadó: A SAJTÓBIZOTTSÁG.

Szent-László könyvnyomda nyomtasa, Budapest, VIII., Rókk Szilárd-utca 28.

Felélő vezető: NAGY BÉLA dr.

Sörcsapok, borászati cikkek MIKA TIVADAR
fémárúgyár
Budapest, VII., Kazinczy-utca 47. 93 Telefon: József 128—27.

Kb. 70 hl. 7 1/2 maligánfokos bor pincével és teljes pincfelszereléssel, továbbá négy jókarban lévő jégsekrény eladó
Bővebbet: Budapest, I., Vár, Tárnok-utca 2—IV/2
honv. min. 2. osztály. 109

ELSŐRENDŰ BOROkat SZÁLLIT
KOSTYÁN ÁKOS Tápíósele. 106

Balaton mellett vasúti gőcponti városban országos vásári és heti piac mellett közvetlenül egy jóforgalmú állandó teli-nyári vendégül házsal egyetemben eladó. Azonnal beköltözhető. Bővebb felvilágosítással szolgálat: KERTÉSZ GÁBOR TAPOLCA. 105

Menzli Testvérek bor-, szesz- és pálinka bizományosok Vidéki állomásokról csakis waggontelekeken szállítanak, helyben **kicsinyben** és nagyban is. 103
Borpince: BUDAPEST, VII., KIRÁLY-UTCA 17. Udvarban jobbra.

Legújabb különlegesség:

Hobé-Grand Monarque

HOBÉ

Likörkülönlegességek

-Triple sec
-Curacao
-Cherry-Brandy
-Krisztálykömény
-Cacao
-Vanilla
-Mocca
-Elixir
-Marasquino
-Hobétine

Hobé Damase és Társa

francia rendszerű nagy szeszárpárolás r.-t.

Telefon: 14-94

Gyár és iroda: Budapest, VI., Lomb-utca 11. szám.

"CITY" INGATLANFORGALMI VÁLLALAT
adás-vételre a legújutuasokban közvetít mindenemű ingatlanokat Budapest, VII., Róza-utca 18/b
és üzleteket (Magyar Székház mellett) 102

Valódi Besztercebányai kiváló minőségű tartalommal 91 kapható **hegyi málnaszörp** 65% cukor- Brewer Dezső importor cégénel Salgótarján.

Asztalterítőt 90

(abroszt) és más asztalneműt **bálok, ünnepélyek, klubok, éttermek és kávéházak részére mérsékelt költségnéljért** szállít a **"HATTYU"**

FEHÉRNEMŰKÖLCSÖNZŐ VÁLLALAT BUDAPEST, V. KATONA JÓZSEF-UTCA 41. TELEFON: 159—60 és 46—86.

Borok bevásárlására

ajánlunk egy **borcsakértőt**, ki több kiállításban aranyérmét és díszoklevelet nyert az általa készült borokra, esetleg a borkezelést is vállalja. Szives megkereséseket kérem a kiadóhivatalba "Bevásárló" jellegre leadni. 104

Fleischmann, Polacsek és Társa

Egyesült szállási és kolbászárúgyár Budapest, VII., Holló-utca 11. Tel. J. 128-60 Vendégülök legelőbb bevásárlási terence! Postaszállás naponta! 98

Magy. kir. kiz. szabaddalmazott műkölap burkolatú **jégsekrények** és **sörkimérőkészülékek**
a legjobb kivitelben

HENNEFELD IGNÁC

jégsekrény- és sörkimérőkészülékek gyára
Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 5. sz.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vas-, rézbútorokat, sodronyágybeteget szállít, Budapest, VI. Gyár-utca 10. 99
javítást elvállalja **PROHÁZSKA**

Vető Sándor szikvizgyégyár és szifonfejöntőde Budapest, VII., Péterffy Sándor-utca 17. Telefon: József 58-95, Vendégülök részére igen praktikus szódaviz-kimérő szerkezet kapható. 97

Bellevue-szálló

éttermei és kerthelyiségei
bérbeadó.

Bővebben:

NÉMETH LÁSZLÓ építésznel
Budapest, I., Naphegy-utca 31.
Telefon: 132—01.

108

MAYERHOFER ÉS NEMÉNYI UTÓDAI MÁRKUS ÉS PAUER

BUDAPEST, VI., GYÁR-UTCA 20.

101

Burgonyahámok, húsdaralók, késtisztítók, tésztanyujtók és metélők, mosogatógépek, rézedények stb. szállítója

Alulírottak a veszprémi „Korona” szálloda-, vendéglő- és kávéház berendezését megvettük, a bérletet VAJDA ISTVÁN veszprémi lakostól átvettük. Felhívjuk Vajda István eddigi bérlo hitelezőit, hogy netáni követelésük összegét ezen hirdetésny megjelenésétől számított öt napon belül akár dr. Köves Jenő, akár dr. Puskás István veszprémi ügyvéd úrnaknál annál is inkább bejelentsek, mert későbbi bejelentéseket figyelembe nem vehetünk.

LÁSZLÓ BÉLA és STROBL PÁL.

111

Aki jó étvággyal enni és zavartalanul emészteni akar, az étkezés előtt igyék egy pohár jégbe hűtöt

Gusy Coctailt,

amely a legegészségesebb ital, mert valódi amerikai módszer szerint készített növényárlat.

Magyarországi vezérképviselő, akihez a megrendelések küldendők:

BOKROS KÁROLY

Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 44. sz.

PARAFUDGÓK, KÉNLAP ÉS BORDERÍTÓSZEREK

valamint az összes pincegazdászati cikkek legutjánosabb beszerzési forrása

NAGY IGNÁC

BUDAPEST, VII., KÁROLY-KÖRÜT 9. Tel.: József 115-15

Schaumburg-Lippe Herceg

borpincészetének borai és pezsgői.

24

VILÁNYI PEZSGÓGYÁR ÉS BORPINCÉ R.-T.
BUDAPEST, V. KER., NÁDOR-UTCA 16

VENDEGLŐSÖK TÜZELŐANYAG BESZERZŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA

BUDAPEST, IV. KERÜLET, VÁMHÁZ-KÖRÜT 2. SZÁM

Raktárak: Dunaparti teherpályaudvar.

Szállít: szenet, fát, Cséry-kokszot maxtmélt áron alul.
TELEFON: JÓZSEF 73-28.

19

28

VENDEGLŐSÖK BESZERZŐ CSOPORTJA R.-T.

BUDAPEST, IV. KERÜLET, VÁMHÁZ-KÖRÜT 2. SZ.

Igazgatóhely: Vámbócs-kőrút 2. I. em. Elosztó osztály: Vámbócs-kőrút 2. földszint.

TELEFON: IGAZGATÓSÁG JÓZSEF 72-67.

ELOSZTÓ OSZTÁLY JÓZSEF 73-28.

FŐPENZTÁR JÓZSEF 73-28.

20

BÁN és MIHALIK

36

ELSŐ MAGYAR ÜVEGGYÁR RÉSZY. TÁRS. FŐRAKTÁRA
Budapest, V., Vörösmarthy-ter 1. (Bizella-ter) Haas-palota. Telefon: 33-83

Vendéglői és kávéházi üvegyárunk nagy választékban gyári áron.

A HAGGENMACHER

kőbányai és budafoki sörgyarak r. t.

által forgalomba hozott

sörkülönlegességei

(bordó és palackokban) megrendelhetők.

Gyár: Kőbánya, telefon: József 58-70.
Budafok, telefonszám: 1.

Városi telep: Budapest, VII., Huszár-utca 7.
Telefon: József 14—80.

107

Vidéki kartársak találkozóhelye

21

KESZEY VINCE étterme Budapest, VII., Rakóczi-út 44

VENDÉGLŐSÖK BESZERZŐ CSOPORTJA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

VAGYON

Mérlegszámla 1921 december 31-én.

TEHER

	Korona			Korona	
Pénzkészlet	85,342	84	Részvénytőke	5,000,000	—
Árú	13.116,452	78	Tartaléktőke	251,710	—
Értékpapír	273,000	—	Adótaralék	325,000	—
Adósok és átmeneti tételek	3.943,126	20	Hitelezők és átmeneti tételek	11.258,818	82
			Fel nem vett osztalék	111,942	—
			Egyenleg mint nyereség:		
			Nyereségáthozat 1920. évről		
			K 7167.69		
			1921. évi nyereség K 463283.31	470,451	—
	17.417,921	82		17.417,921	82

VESZTESÉG

Veszteség-Nyereségszámla 1921 december 31-én.

NYERESÉG

	Korona			Korona	
Tisztifizetések, szálláspótlékok, drágasági pótlékok és egyéb fizetési költségek	2.031,325	50	Árúüzleti nyereség	3.665,254	90
Bankkölcson kamatai és járuléka			Folyószámlai kamatok	918	50
és egyéb tartozási kamat	699,638	59	Értékpapír kamat	6240	—
Kifizetett és hátralékos adó	480,572	—	Különfélék	2406	—
Egyenleg mint nyereség:			Nyereségáthozat 1920. évről	7167	69
Nyereségáthozat 1920. évről					
K 7167.69					
1921. évi nyereség K 463283.31	470,451	—			
	3.681,987	09		3.681.987	09

Budapest, 1921 december 31-én.

Konta Jenő s. k.
égvezető.

A VENDÉGLŐSÖK BESZERZŐ CSOPORTJA R-T. IGAZGATÓSÁGA:

Gundel Károly s. k.
elnök.Kommer Ferenc s. k.
alelnök.Brück Károly s. k.
vezérigazgató.

Bokros Károly s. k., Burger I. Károly s. k., Dökker Ferenc s. k., Gellér Mihály s. k., Glüek E. János s. k., Grimm Gyula s. k., Illits Gyula s. k., Marencich Ottó s. k., Nemény Béla s. k., Oláh Gyárfás Mihály s. k., Palkovics Ede s. k., Spolárits György s. k., Várady Gyula s. k.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

A VENDÉGLŐSÖK BESZERZŐ CSOPORTJA R-T. FELÜGYELŐ BIZOTTSÁGA:

Frenreisz István s. k. elnök, Bandl Ferenc s. k., ifj. Eberhardt Antal s. k., Kittner Mihály s. k., Szabó Imre s. k., Szabó Jenő s. k., Zeidler Antal s. k.

Harc a „cognac“ szó miatt

A trianoni békeszerződés 210. pontja kötelezőleg előírta azt, hogy a magyar vállalatok kötelesek az antant-hatalmak által forgalomba hozott bor- és szeszszesitalok táj- azaz származási megjelölését respektálni. Ez annyit jelentett, hogy például a francia, vagy angol szeszszesitalok elnevezését valósággal a nemzetközi szabaddalmi jog védelme alá helyezték. A békeszerződésnek ez a pontja már eddig is sok bonyodalmat okozott és

előreláthatólag fog is még okozni sok zűrzavart. Ott kezdődött a dolog, hogy a francia kormány néhány hónappal ezelőt írt a magyar kormányhoz, hogy a trianoni békeszerződés 210. pontja alapján *tiltsa el a magyar szeszfeldolgozó gyárakat az általuk gyártott és forgalombahozott borpárlatnak francia „cognac“ elnevezés alatt való forgalombahozatától.* A kormány nem tehetett mást, minthogy felszólította a gyárakat, hogy a trianoni szerződés értelmében gondoskodjanak a „cognac“ elnevezés alatt forgalombahozott borpárlat

magyar elnevezéséről, illetve hogy a francia vignettákat cseréljük ki.

A szeszfeldolgozó érdekelttség nagy megdöbbenéssel fogadta az antantnak ezt a követelését, annál is inkább, mert az *utódállamokban mindenütt még most is a konyak elnevezést használják*, anélkül, hogy ez ellen a francia kormány tiltakozott volna. A kormánytól tehát azt kérték, hogy *adjon időbónuszos haladékokat a gyáraknak a vignetták kicserélésére és az új elnevezés megállapítására.* A kormány elfogadta a gyárak érvelését és egy átmeneti határidőt állapított meg a foganatosítandó intézkedések megtételére. *Ennek a határidőnek utolsó napja most, május 31-én jár le.* A gyárak elsősorban valami új elnevezés megállapításán fáradoztak és tudvalevőleg pályázatban is hirdettek a konyak szót helyettesítő megfelelő magyar elnevezésre. A pályázat azonban nem járt eredménnyel és ma is az a helyzet, hogy a gyárak egyelőre mindig a konyak elnevezést használják. Most, miután a végső határidőből csak néhány hét választja el a gyárakat, a *feldolgozó gyárak újabb beadványban fordultak a kereskedelmiügyi miniszterhez, hogy engedélyezzen részükre újabb átmeneti határidőt.* Hivatkoztak ugyanis arra, hogy az aránylag rövid határidő alatt nem tudták az ezzel kapcsolatos munkálatokat végrehajtani és *sok ezer vignetta, cégtábla kicserélése újabb néhány hónapos haladékok igényel.* A feldolgozógyárak ezenkívül beadványt intéztek a *külligyminiszterhez is, hogy diplomáciai úton járjon közbe a franciáknál, hogy a magyar gyárak tovább is használhassák a konyak elnevezést.* A gyárak álláspontja ugyanis az, hogy a trianoni békeszerződés értelmében a francia gyáraknak csak arra van joguk, hogy a boripárlat francia felírású „*cognac*” elnevezést tilalmazzák, ellenben nincs joguk arra, hogy a magyar gyárakat meggátolják abban, hogy a boripárlat elnevezést *centium németes helyesírással „konyak”-nak* nevezzék el. Szerintük ugyanis a származási vagy tájmegjelölés egyedül csak a franciás „*cognac*” elnevezésre vonatkozhatik.

A gyárak tehát most várják a diplomáciai intervenció eredményét és addig az időpontig nem is fogják megváltoztatni a vignettákat. A *champagne* elnevezés hasonlóképpen tilalom alá esnék a trianoni békeszerződés fenti idézett szakasza alapján, azonban itt a magyar gyárak már könnyebb helyzetben vannak, mert a franciás champagne elnevezés helyett már a multban is a pezsgő szót használták, ami éppen annyira benn van a köztudatban, mint a franciás elnevezés. Így tehát a pezsgő körül egyelőre nem lesz diplomáciai intervenció.

Á bor luxusadója ellen

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés Szimon István, budapesti fűszer- és csemegekereskedő indítvány alapján azt a javaslatot terjesztette a pénzügyminiszter elé, hogy a belföldi borokra 15%-os luxusadót vessenek ki.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete ez ezen erőlyesen tiltakozott, mely tiltakozásnak szószó szerinti szövegét itt adjuk:

Értesültünk arról, hogy Nagyméltóságod az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület véleménye alapján kívánja a luxusadónak újabb szabályozását. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés tervezete alapján a belföldi borokat állítólag 15%-os luxusadó terhelni.

Szőlő- és borgazdaságunk fontosságát Nagyméltóságod előtt talán fölösleges bővebben kifejtelnünk, hiszen kereskedelmi mérlegünk ezt egy pillantás alatt megmagyarázza. Szükségesnek tartjuk azonban jelen fölterjesztésünkben rámutatni arra a nagy szociális fontosságra is, amely a szőlőben alkalmazott munkaerőnek nagy számából következik. Mindezek figyelembevételével felhívjuk Nagyméltóságod figyelmét arra a helyzetre, amelyben szőlő- és borgazdaságunk ma van, amikor borainknak értékesítése a lehető legnagyobb nehézségekbe ütközik s ha valamikor lukratív is volt ez a közgazdasági ág, ma a legnagyobb nehézségekkel kénytelen fölvenni a versenyt. Ugy az ausztriai, valamint a cseh kivitelű lehetőségek nullára redukálódtak és az államhatalom eddig gyengének bizonyult arra, hogy ebben az ügyben hathatósan közreműködjék s így egyik legfőbb agrártermékünknek értékesítésénél eddig a negatívumok egész sorozatával találkozunk.

Amikor azonban a kivitelnek a könnyítése érdekében nem történik vagy legalább eddig nem történt effektív intézkedés, addig befolyasztásunk és beltermelésünk akadályai napról-napra szaporodnak. Hiába emeltük fel szavunkat a bortermelésre addó ellen, amíg adónem a többtermelést szinte mint büntetendő cselekményt, egyenesen sújtja. Az aszaborokra kivetett 10%-os luxusadó megint csak belföldi termelésünket sújtja, nemkülönben a vasuti tarifának oly módon való emelése, mely a bor értékének 5—6%-ig való megterhelését eredményezte, belső borforgalmunkat is nehezíti.

Az új luxusadótervezet, mely a belföldi borokra 15%-ban állapítanék meg, egyenesen katasztrófális jellegűvé válhatik és azért már most tiltakozunk a legérellyesebben belföldi termelésünknek, legfőbb exportcikkünknek ilyen megokolatlan megterhelése ellen. Tiltakozásunk el fog hangzani az ország minden részében és mint a legmagyarlatianabb adónem fog szerepelni.

Hiszen a mi intézkedéseink hasonlóké egy alkoholtíllalom legerősebb rendelkezéseivel, mert az adóknak folytonos áthárításával a borfogyasztásnak olyan csökkentését érjük el, amely a nép megszokott életmódjának egyáltalában nem lehet kiegészítő része. Hogy ez a folytonos áremelés, mely a fogyasztás csökkentését vonja maga után, végül is a szőlősgazdatisádalomra hat vissza, az ezen termelési águnk a jellegéből következik. A *legintenzívebb gazdasági águnkat tehát tönkretenni a mai viszonyok között, végtelen hiba és ezzel ellenségeinknek a kezébe adnánk olyan fegyvereket, amelyeket önmagunk kovácsoltunk.* Amikor tiltakozásunkat van szerencsénk újból megismételni, egyszerűsdimen kérjük Nagyméltóságodat, hogy a szőlő- és borgazdaság keretében tartozó kérdéseknél egyesületünket megkérdezni sziveskedjék, nehogy nélkülünk és rólunk ítélkezzenek. Maradtunk Nagyméltóságodnak mély tisztelői: (Alíráások).

— Az Egetértés Sport Club május hó 1-én, rendezte egy óras futóversenyt a Hacker-ezüstárnyúgyár vándordíjárt. A győzelmet sikerült Királyt Pálnak megvédeni, ki 16:952:80 futott be, második Krausz Béla 16:588 nagy meglepetés, harmadik Hartay Endre 14 017:10 negyedik Tóth Lajos Székesfehérvári T. C., Garai Sándor M. T. K. feladta. Kellemes meglepetést kelt az első három helyezett fényes eredménye s hogy mindegyik értemi segéd. Király eredménye a mult évinél 136 m.-rel jobb. A rendezés Miletits Gyula, Tóth Lajos és Braun József érdeme.